

RAKKOMANDAZZJONI TAL-KUNSILL

tal-11 ta' Lulju 2017

**dwar il-Programm Nazzjonali ta' Riforma tal-2017 tar-Repubblika Ċeka u li taghti opinjoni tal-Kunsill
dwar il-Programm ta' Konverġenza tal-2017 tar-Repubblika Ċeka**

(2017/C 261/03)

IL-KUNSILL TAL-UNJONI EWROPEA,

Wara li kkunsidra t-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, u b'mod partikolari l-Artikoli 121(2) u 148(4) tiegħu,

Wara li kkunsidra r-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1466/97 tas-7 ta' Lulju 1997 dwar it-tishih tas-sorveljanza ta' pożizzjonijiet ta' budget u s-sorveljanza u l-koordinazzjoni tal-politika ekonomika ⁽¹⁾, u b'mod partikolari l-Artikolu 9(2) tiegħu,

Wara li kkunsidra r-rakkomandazzjoni tal-Kummissjoni Ewropea,

Wara li kkunsidra r-risoluzzjonijiet tal-Parlament Ewropew,

Wara li kkunsidra l-konklużjonijiet tal-Kunsill Ewropew,

Wara li kkunsidra l-opinjoni tal-Komitat tal-Impjeggi,

Wara li kkunsidra l-opinjoni tal-Komitat Ekonomiku u Finanzjarju,

Wara li kkunsidra l-opinjoni tal-Komitat tal-Protezzjoni Soċjali,

Wara li kkunsidra l-opinjoni tal-Komitat tal-Politika Ekonomika,

Billi:

- (1) Fis-16 ta' Novembru 2016, il-Kummissjoni adottat l-Istharrig Annwali dwar it-Tkabir, li ta bidu għas-Semestru Ewropew għall-koordinazzjoni tal-politika ekonomika tal-2017. Il-prijoritajiet tal-Istharrig Annwali dwar it-Tkabir ġew approvati mill-Kunsill Ewropew fid-9 u fl-10 ta' Marzu 2017. Fis-16 ta' Novembru 2016, abbażi tar-Regolament (UE) Nru 1176/2011 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽²⁾, il-Kummissjoni adottat ir-Rapport dwar il-Mekkanizmu ta' Twissija, li fih hija ma identifikatx lir-Repubblika Ċeka bħala wiehed mill-Istati Membri li dwaru kellha titwettaq analiżi fil-fond.
- (2) Ir-rapport tal-pajjiż tal-2017 għar-Repubblika Ċeka ġie ppubblikat fit-22 ta' Frar 2017. Dan ir-rapport jivvaluta l-progress tar-Repubblika Ċeka biex tindirizza r-rakkomandazzjonijiet speċifiċi għall-pajjiż adottati mill-Kunsill fit-12 ta' Lulju 2016, is-segwitu mogħti għar-rakkomandazzjonijiet speċifiċi għall-pajjiż adottati fis-snin precedenti u l-progress tar-Repubblika Ċeka lejn il-miri Ewropa 2020 nazzjonali tagħha. L-analiżi tal-Kummissjoni twassalha biex tikkonkludi li r-Repubblika Ċeka mhux qed tesperjenza żbilanci makroekonomiċi.
- (3) Ir-Repubblika Ċeka pprezentat il-Programm Nazzjonali ta' Riforma tagħha tal-2017 fil-25 ta' April 2017, u l-Programm ta' Konverġenza tagħha tal-2017 fit-28 ta' April 2017. Sabiex jitqiesu l-konnessjonijiet ta' bejniethom, iż-żewġ programmi ġew ivvalutati fl-istess hin.
- (4) Ir-rakkomandazzjonijiet speċifiċi għall-pajjiż rilevanti ġew indirizzati fil-programmazzjoni tal-Fondi Strutturali u ta' Investiment Ewropej (Fondi SIE) għall-perijodu 2014-2020. Kif previst fl-Artikolu 23 tar-Regolament (UE) Nru 1303/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽³⁾, fejn ikun neċessarju li jingħata sostenn lill-implimentazzjoni tar-rakkomandazzjonijiet rilevanti tal-Kunsill, il-Kummissjoni tista' titlob lil Stat Membru li jeżamina u jipproponi emendi għall-Ftehim ta' Shubija u għall-programmi rilevanti tiegħu. Il-Kummissjoni pprovdi iktar dettalji dwar kif tista' tagħmel użu minn dik id-dispożizzjoni fil-linji gwida dwar l-applikazzjoni tal-miżuri li jorbtu l-effettività tal-Fondi SIE ma' governanza ekonomika għaqlija.

⁽¹⁾ ĠU L 209, 2.8.1997, p. 1.

⁽²⁾ Ir-Regolament (UE) Nru 1176/2011 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-16 ta' Novembru 2011 dwar il-prevenzjoni u l-korrezzjoni tal-iżbilanci makroekonomiċi (ĠU L 306, 23.11.2011, p. 25).

⁽³⁾ Ir-Regolament (UE) Nru 1303/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-17 ta' Diċembru 2013 li jistabbilixxi dispożizzjonijiet komuni dwar il-Fond Ewropew għall-Iżvilupp Reġjonali, il-Fond Soċjali Ewropew, il-Fond ta' Koeżjoni, il-Fond Agrikolu Ewropew għall-Iżvilupp Rurali u l-Fond Marittimu u tas-Sajd Ewropew u li jistabbilixxi d-dispożizzjonijiet ġenerali dwar il-Fond Ewropew għall-Iżvilupp Reġjonali, il-Fond Soċjali Ewropew, il-Fond ta' Koeżjoni u l-Fond Ewropew għall-Affarijiet Marittimi u s-Sajd u li jħassar ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1083/2006 (ĠU L 347, 20.12.2013, p. 320).

- (5) Ir-Repubblika Ċeka bhalissa tinsab fil-parti preventiva tal-Patt ta' Stabbiltà u Tkabbir. Fil-Programm ta' Konverġenza tagħha tal-2017, il-Gvern qed jippjana surplus baġitarju f'termini nominali matul l-2016–2020. L-objettiv baġitarju fuq terminu medju — deficit strutturali ta' 1,0 % tal-PDG — ser jibqa' jiġi ssodisfat b'margni matul il-perjodu kollu tal-programm. Skont il-Programm ta' Konverġenza tal-2017, il-proporzjon tad-dejn tal-amministrazzjoni pubblika għall-PDG huwa mistenni jonqos gradwalment għal 32,7 % fl-2020. L-xenarju makroekonomiku li jirfed dawk il-projezzjonijiet baġitarji huwa plawsibbli. Filwaqt li r-riskji li l-miri baġitarji ma jintlahqux huma bilanċjati sew, il-kontrazzjoni mhabbra fl-investiment pubbliku fl-2016 – marbuta mal-bidu ta' ciklu gdid ta' fondi mill-Unjoni – jista' jkollha riperkussjonijiet akbar mill-mistenni fuq l-investiment pubbliku fl-2017. Abbażi tat-tbassir tar-rebbiegha tal-2017 tal-Kummissjoni, il-bilanċ strutturali huwa mbassar li ser jinżel għal madwar 0 % tal-PDG fl-2017 u għal -0,2 % tal-PDG fl-2018 biex b'hekk jibqa' oghla mill-objettiv baġitarju fuq terminu medju. Komplessivament, il-Kunsill huwa tal-opinjoni li fl-2017 u fl-2018 ir-Repubblika Ċeka hija mistennija li tikkonforma mad-dispożizzjonijiet tal-Patt ta' Stabbiltà u Tkabbir.
- (6) Ir-Repubblika Ċeka qed tkompli turi riskji ta' livell medju għas-sostenibbiltà fiskali fuq perjodu ta' żmien twil. Dawn ġejjin l-iktar mill-impatt mistenni tal-infiq pubbliku marbut mal-età, b'mod partikolari fl-oqsma tal-kura tas-saħha u l-pensjonijiet. Iż-zieda mistennija fl-infiq fit-tul fuq il-kura tas-saħha hija kwistjoni ta' thassib, kemm fir-rigward tal-governanza kif ukoll fir-rigward tal-kosteffettività tas-sistema tal-kura tas-saħha, li tiddependi hafna fuq kura in-patient aktar għalja. Xi miżuri fil-preżent jinsabu fi stadji varji ta' implimentazzjoni, iżda r-riżultati għadhom mhumiex tangibbli. Il-miżuri adottati jew ippjanati dan l-aħhar, biex jemendaw is-sistema tal-pensjonijiet jistgħu, jekk jiġu implimentati, iwasslu għal deterjorazzjoni tal-finanzi pubbliċi fuq perjodu twil ta' żmien. L-ewwel nett, il-Parlament adotta leġislazzjoni li tagħti lill-Gvern is-setgħa li jaġġusta b'mod iktar flessibbli l-mekkaniżmu tal-indiċjar tal-pensjonijiet. Il-Parlament qed jiddiskuti wkoll proposti biex l-età statutorja tal-irtirar tiġi limitata għal 65 u biex jiġi stabbilit mekkanizmu ta' rieżami regolari tal-età tal-pensjoni. Bidliet ulterjuri, bħal formula aktar ġeneruża tal-indiċjar tal-pensjonijiet u rati differenzjati tal-assigurazzjoni soċjali skont l-ġhadd ta' t'fal qeghdin jiġu diskussi bhalissa wkoll.
- (7) Il-liġi dwar ir-responsabbiltà fiskali li ġiet adottata mill-Parlament f'Jannar 2017, għandha l-ghan li tindirizza n-nuqqasijiet ewlenin tal-qafas fiskali tar-Repubblika Ċeka, peress li dan l-aħhar gie evalwat bħala wiehed mill-aktar dgħajfin fl-Unjoni. Madankollu, għad irid jinhatar kunsill fiskali indipendenti għas-sorveljanza tal-implimentazzjoni tar-regoli. Barra minn hekk, l-implimentazzjoni tal-miżuri għodda li ġew introdotti ser tkun kruċjali biex il-qafas fiskali jsir aktar effikaci u stabbli.
- (8) Ir-Repubblika Ċeka qed taffaċċja sfidi fir-rigward tal-prevenzjoni tal-korruzzjoni kif ukoll ineffiċjenzi fl-akkwist pubbliku. Filwaqt li għadd ta' miżuri fil-programm tal-Gvern kontra l-korruzzjoni ġew implimentati u riformi ohra għadhom pendenti, fil-prattika l-korruzzjoni ma tiġix mharrka sistematikament. B'mod ġenerali, il-prattika Ċeka tal-akkwist pubbliku xorta għadha mhijiex kompetittiva biżżejjed u dan huwa rifless mill-għadd kbir ta' proċeduri ta' offerta unika u ta' għotjiet diretti, b'mod partikolari fis-settur tal-IT. L-ineffiċjenzi fl-appoġġ għat-taħriġ kif ukoll in-nuqqas ta' strutturi ta' xiri aggregat u ċentri ta' kompetenza jfixklu l-professjonalizzazzjoni u jagħmlu aktar diffiċli biex jinkiseb valur tajjeb għall-flus fl-akkwisti pubbliċi. L-użu limitat hafna tal-kwalità bħala kriterju tal-għoti huwa wkoll sintomatiku f'dan ir-rigward. It-transizzjoni lejn l-akkwist elettroniku għadha qed tiffaċċa sfidi kbar. Dawn jinkludu l-htieġa li l-pjattaforma tal-istat tal-akkwist elettroniku tal-Istat, l-Għodda Nazzjonali Elettronika, titjeb u huwa meħtieġ ukoll li jiġu ċċarati l-kondizzjonijiet għall-użu kontinwu ta' pjattaformi privati li huma diġà attivi fis-suq Ċek tal-akkwist elettroniku.
- (9) L-ambjent kummerċjali fir-Repubblika Ċeka huwa mgħobbi b'piż regolatorju tqil u b'diversi ostakli amministrattivi, speċjalment il-proċeduri tal-permessi u r-regolamentazzjoni fiskali. F'Settembru 2016, il-Gvern ippreżenta emenda għall-Att tal-Kostruzzjoni u l-leġislazzjoni relatata, bl-ghan li jhaffef u jissimplifika l-proċedura għall-għoti tal-permessi għall-bini billi jintegra fiha l-valutazzjoni tal-impatt ambjentali. L-emenda tinsab bhalissa taħt l-iskrutinju parlamentari. L-ispejjeż tal-konformità mar-regoli tat-taxxa għan-negozji għadhom oghla mill-medja tal-Unjoni. In-nuqqasijiet jinkludu wkoll l-emendi frekwenti għall-Kodiċi tat-Taxxa. L-indirizzar tan-nonkonformità mat-taxxa jibqa' prijorità għall-awtoritajiet Ċeki; madankollu ma hemmx fokus qawwi fuq is-simplifikazzjoni. Trid tiġi ppreżentata liġi dwar it-taxxa fuq l-introjtu li għandha l-ghan li tissimplifika l-Kodiċi tat-Taxxa, iżda abbozz għadu mhux disponibbli.
- (10) L-użu tas-servizzi elettronici tal-gvern fir-Repubblika Ċeka huwa fost l-aktar baxxi fl-Unjoni, iżda żdied mill-2015. L-awtoritajiet Ċeki hadu passi biex tittejjeb id-disponibbiltà tas-servizzi tal-gvern elettroniku iżda hafna minnhom għadhom għaddejjin u xi miżuri individwali għadhom ma tnedewx. Ir-responsabbiltà għall-introduzzjoni tas-servizzi hija mifruxa fuq bosta ministeri u l-partijiet konċernati jhossu li l-kooperazzjoni transsettorjali hija limitata.

- (11) L-intensità tar-R&Ż żdiedet b'mod sinifikanti f'dawn l-aħħar snin, iżda dan mhux qed jiġi akkumpanjat minn titjib korrispondenti fil-kwalità tar-riżultati tar-R&Ż. Qed jiġi implimentati riformi fil-governanza tas-sistema tar-R&Ż, iżda dawn ghadhom ma ġewx implimentati b'mod shih. Il-Gvern approva metodoloġija ġdida ta' evalwazzjoni (Metodika 17+) fi Frar 2017, li ghandha l-għan li ssahha il-mekkaniżmi relatati mal-allokazzjoni tal-iffinanzjar għar-riċerka bażika u applikata. Serje ta' miżuri li qed jittiehdu biex jiġi ffaċilitati rabtiet aktar sodi bejn id-dinja akkademika u n-negozju, qed tinbena fuq l-effett tal-istrutturar tal-Pjattaformi nazzjonali tal-innovazzjoni.
- (12) Ir-riżultati fl-edukazzjoni huma ġeneralment tajba, iżda l-hiliet bażiċi marru għall-aġġar. Il-prestazzjoni hija influwenzata hafna mill-isfond soċjoekonomiku tal-istudenti. Ir-riżultati edukattivi baxxi ta' gruppi żvantaġġati, b'mod partikolari tal-komunità Rom, jirrapprezentaw preokkupazzjoni ċara. Huwa smat li proporzjon kbir hafna ta' tfal Rom jabbandunaw l-iskola kmieni. Ittiehdu għadd sinifikanti ta' miżuri leġislativi u amministrattivi biex jipromwovu l-edukazzjoni inklussiva u issa bdew jiġi implimentati. Dawn huma mistennija jgħinu biex jitnaqqas id-distakk fil-kisba fl-edukazzjoni bejn it-tfal Rom u dawk mhux Rom. Il-Parlament adotta emendi għall-Att dwar l-Edukazzjoni f'Marzu 2016, li jestendu l-edukazzjoni obbligatorja għall-aħħar sena tal-edukazzjoni preprimarja u li jiżguraw li t-tfal iżgħar ikunu intitolati għal post f'kindergarten. Madankollu, l-inugwaljanzi fis-sistema edukattiva jirrapprezentaw ostaklu għat-titjib tal-kwalità tal-kapital uman u jxekklu wkoll l-eżiti fis-suq tax-xogħol aktar tard fil-hajja. Aktar rekwiżiti tal-ghalliehma u popolazzjoni tal-ghalliehma li qed tixxjeh ifissru li l-professjoni ta' ghalliehm mhijiet daqstant attraenti. Dan huwa parzjalment dovut għal pagi relattivament baxxi, għalkemm is-salarji żdiedu f'dawn l-aħħar snin. Sistema ġdida ta' karrieri għall-ghalliehma u għall-persunal pedagogiku li żvilupp bil-hsieb li tiżdied l-attrazzjoni tal-professjoni, sa fl-aħħar giet approvata mill-Gvern wara bosta posponimenti. Opportunitajiet ta' żvilupp professjonali kontinwu għall-ghalliehma qed jiġi żviluppati b'appoġġ sinifikanti fil-forma ta' fondi tal-Unjoni, b'mod partikolari attivitajiet ta' żvilupp professjonali marbuta mat-tagħlim ta' gruppi mhalltin u mal-edukazzjoni inklussiva. Ir-riforma tal-edukazzjoni għolja giet adottata mill-Parlament f'Janar 2016 u r-riżultati tagħha jehtieġ li jkunu mmonitorjati. Hija pplanata wkoll riforma tas-sistema tal-finanzjament tal-istituzzjonijiet ta' edukazzjoni għolja.
- (13) Ir-rata tal-qgħad fir-Repubblika Ċeka qed tkompli tonqos. L-issikkar tal-kundizzjonijiet tas-suq tax-xogħol qegħdin jagħmluha aktar diffiċli għal min ihaddem biex jirrekluta haddiema. Għad hemm xi potenzjal biex jiġi paċuti l-iskarsezzi billi jiġi mobilizzati gruppi sottorappreżentati, bhal nisa bi tfal iżgħar, haddiema b'livell baxx ta' hili u l-membri tal-komunità Rom. Aktar attività ta' lhiq u attivazzjoni tal-kapaċitajiet tas-servizzi tal-impjeg pubbliku, flimkien ma' politiki attivi tas-suq tax-xogħol tajbin u mmirati sew u servizzi individwalizzati, ikunu ta' għajjnuna biex tiżdied il-partecipazzjoni ta' gruppi mhux sfruttati. Il-partecipazzjoni fis-suq tax-xogħol tan-nisa bi tfal iżgħar hi mxekkla minn nuqqas persistenti ta' servizzi ta' kura tat-tfal bi prezz raġonevoli u ta' kwalità, b'mod partikolari għal tfal ta' taht it-tliet snin, minn intitolamenti twal ta' liv tal-ġenituri, bl-użu limitat ta' arrangamenti tal-hinjiet tax-xogħol flessibbli miż-żewġ ġenituri u b'livell baxx tal-użu ta' liv tal-ġenituri mill-missirijiet. F'dawn l-aħħar snin ittiehdu xi miżuri biex jindirizzaw dawn il-kwistjonijiet. Madankollu, l-eżiti tas-suq tax-xogħol għall-haddiema b'hiliet baxxi huma notevolment iktar dgħajfin milli għall-kumplement tal-gruppi l-oħra. Il-Parlament qieghed bhalissa jiddiskuti l-qafas leġislativ għall-akkomodazzjoni soċjali, li huwa mistenni jstipula l-istandards nazzjonali u l-gruppi fil-mira.
- (14) Fil-kuntest tas-Semestru Ewropew tal-2017, il-Kummissjoni wettqet analiżi komprensiva tal-politika ekonomika tar-Repubblika Ċeka u ppubblikatha fir-rapport tal-pajjiż tal-2017. Hija vvalutat ukoll il-Programm ta' Konverġenza tal-2017, il-Programm Nazzjonali ta' Riforma tal-2017 u s-segwitu mogħti għar-rakkomandazzjonijiet indirizzati lir-Repubblika Ċeka fi snin preċedenti. Hija mhux biss qieset ir-rilevanza tagħhom għall-politika fiskali u soċjoekonomika sostenibbli fir-Repubblika Ċeka imma qieset ukoll il-konformità tagħhom mar-regoli u mal-gwida tal-Unjoni, fid-dawl tal-htieġa li tissahha il-governanza ekonomika kumplessiva tal-Unjoni billi jingħata kontribut fil-livell tal-Unjoni għad-deċiżjonijiet nazzjonali futuri.
- (15) Fid-dawl ta' din il-valutazzjoni, il-Kunsill eżamina l-Programm ta' Konverġenza tal-2017 u huwa tal-opinjoni ⁽¹⁾ li r-Repubblika Ċeka mistennija li tkun konformi mal-Patt ta' Stabbiltà u Tkabbir,

B'DAN JIRRAKKOMANDA li r-Repubblika Ċeka tiehdu azzjoni fl-2017 u l-2018 biex:

⁽¹⁾ Skont l-Artikolu 9(2) tar-Regolament (KE) Nru 1466/97.

1. Tiżgura s-sostenibbiltà fit-tul tal-finanzi pubbliċi, fid-dawl tal-popolazzjoni li qed tixjeh. Iżżid l-effettività tal-infiq pubbliku, b'mod partikolari billi jiġu miġġielda l-korruzzjoni u prattiki ineffiċjenti fl-akkwist pubbliku.
2. Tneħhi l-ostakli għat-*tkabbir*, b'mod partikolari billi tissimplifika l-proċeduri għall-*għoti* tal-*permessi* tal-*bini* u tnaqqas aktar il-*piz* amministrattiv fuq in-*negozji* billi tintroduċi servizzi elettronici tal-*gvern ewlenin*, billi ttejjeb il-*kwalità tar-R&Ż* u billi trawwem ix-*xogħol* fost il-*gruppi sottorappreżentati*.

Magħmul fi Brussell, il-11 ta' Lulju 2017.

Għall-Kunsill

Il-President

T. TÖNISTE
